

Beslutningsforslag nr. B 66

Folketinget 2017-18

Fremsat den 25. januar 2018 af Jesper Kiel (EL), Eva Flyvholm (EL), Henning Hyllested (EL), Christian Juhl (EL), Søren Egge Rasmussen (EL), Jakob Sølvhøj (EL), Søren Søndergaard (EL), Finn Sørensen (EL) og Nikolaj Villumsen (EL)

Forslag til folketingsbeslutning

om afskaffelse af satspuljen og oprettelse af en social udviklings- og innovationspulje

Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af 2018 at fremsætte de nødvendige lovforslag og foretage de nødvendige administrative ændringer, der kan sikre, at satspuljen afskaffes. Dette indebærer, at overførselsindkomster fremover ikke vil blive fratrukket de op til 0,3 procentpoint som følge af den såkaldte satsreguleringsprocent, men vil stige i takt med lønudviklingen. Desuden pålægges regerin-

gen at sikre, at de projekter og indsatser, der i dag finansieres af satspuljen, overflyttes til finansloven. Endelig pålægges regeringen fra 2019 at oprette en særlig pulje på finansloven til udvikling af nye sociale indsatser og at tage initiativ til en handlingsplan, der kan udstikke retningslinjerne for, hvordan udviklings- og innovationspuljens midler skal fordeles.

Bemærkninger til forslaget

Enhedslisten ønsker en stabil, langsigtet og forebyggende social indsats i Danmark, som er fast finansieret af det store fællesskab. Derfor foreslår Enhedslisten med dette beslutningsforslag, at satspuljen afskaffes.

En stor del af den sociale indsats ligger i dag i satspuljen, som finansieres gennem en mindreregulering af overførselsindkomsterne. Det betyder, at dem, der har mindst – f.eks. kontanthjælpsmodtagere, pensionister og personer ramt af arbejdsløshed – betaler indsatsen for dem, der har det sværest. Det er en dybt asocial finansieringsmodel, der er med til at øge den i forvejen stigende ulighed i Danmark. Eksempelvis betyder satspuljen, at en enlig folkepensionist har 7.716 kr. mindre mellem hænderne, end vedkommende ville have haft, hvis overførselsindkomsterne ikke var blevet fratrukket satsreguleringsprocenten. Tilsvarende må en sygemeldt på sygedagpenge i dag undvære 11.385 kr. (folketingsåret 2016-17, Finansudvalget, alm. del, spørgsmål 250).

I dag er det endda langt fra alle midler i satspuljen, der anvendes på tiltag, der skal hjælpe socialt udsatte. Fordelingen af satspuljens midler sker inden for fire områder: beskæftigelsesområdet, sundhedsområdet, integrationsområdet og børne- og socialområdet. Selv om god socialpolitik kræver indsatser på alle fire områder, finansierer satspuljen i dag en lang række brede velfærdstiltag, som ifølge forslagsstillerne burde ligge på finansloven. Midler fra satspuljen bruges eksempelvis på plejehjemsportaler, finansiering af et nyt skilsmisssystem og behandling af kronisk syge. Enhedslisten mener, at det hverken er rimeligt eller i overensstemmelse med satspuljens formål, når finansieringen af brede velfærdsindsatser, der kommer alle danskere til gode, tages fra dem, der i forvejen har mindst.

Usikker social indsats

Satspuljens konstruktion skaber stor usikkerhed om den sociale indsats. Først og fremmest fordi sociale problematikker som eksempelvis hjemløshed, anbragte børn og prostitution kræver stabile og langsigtede indsatser, hvorfor det langt fra er tilstrækkeligt med de tidsbegrænsede og usikre projektmidler, som satspuljen tilbyder. Desuden skaber puljestyringen stor usikkerhed for de mange organisationer, der leverer den store og gode indsats i satspuljens projekter, fordi de ofte kun modtager støtte for få år ad gangen. Det betyder, at organisationer, der leverer indsatserne i satspuljen, gang på gang må omdanne deres tilbud for at fremstå attraktive i stedet for at bruge deres ressourcer på indsatser, vi ved virker. Desuden betyder projektstrukturen, at værdifuld erfaring fra de mange gode midlertidige projekter alt for ofte går tabt, fordi kommuner ikke formår – eller ikke har økonomi til – at driftssikre indsatserne, når projektperioden udløber. Men vigtigst af alt betyder projektstyringen af socialpolitikken, at socialt udsatte mennesker risikerer at miste adgang til behandling og støtte fra den ene dag til den anden, når de sociale projekters finansiering udløber.

Beslutningsforslaget indebærer, at både fastfinansierede og midlertidige projekter og indsatser, som i dag finansieres

af satspuljen, skal flyttes til finansloven. Når projektperioden for de midlertidige projekter og indsatser udløber, skal der som en del af finanslovsforhandlingerne tages stilling til, om disse indsatser skal overgå til fast finansiering.

En afskaffelse af satspuljen vil også være et opgør med den projektkultur, der karakteriserer den sociale indsats. Projektkulturen har betydet, at det har været langt nemmere at få støtte til nye innovationsprojekter end til allerede eksisterende projekter. I vurderingen af, hvem der skal have støtte, er det helt afgørende, at faste projekter med dokumenteret virkning ikke holdes op imod nye, innovative projekter. Derimod bør der skelnes mellem langsigtede indsatser med dokumenteret virkning og midlertidige projekter, der primært sigter mod at udvikle den sociale indsats, således at disse to forskellige typer af indsatser ikke konkurrerer med hinanden om midler.

Ny social udviklings- og innovationspulje

Der er naturligvis fortsat behov for, at den sociale indsats udvikles og nytænkes. Derfor pålægges regeringen med beslutningsforslaget at oprette en ny post på finansloven til en social udviklings- og innovationspulje. Der skal årligt afsættes 550 mio. kr. til den sociale udviklingspulje, hvilket svarer til den gennemsnitlige årlige stigning i satspuljen (folketingsåret 2016-17, Finansudvalget, alm. del, spørgsmål 250).

Strategisk handlingsplan og klare kriterier for uddeling af midler fra udviklings- og innovationspuljen

Fordelingen af satspuljens midler er i dag omgærdet af en helt utilstødelig lukkethed og afhænger i alt for høj grad af aktuelle dagsordner og de enkelte ordføreres mærkesager. Fordelingen af midler fra den nye udviklings- og innovationspulje bør i stedet ske med åbenhed og efter klare kriterier. Regeringen pålægges derfor med beslutningsforslaget at tage initiativ til en handlingsplan, der formuleres af Folketingets partier, civilsamfund og sociale interesse- og brugerorganisationer i samarbejde. Handlingsplanen skal udstikke mål og retningslinjer for den fremadrettede sociale indsats og dermed sikre, at fordelingen af udviklingspuljens midler er socialfagligt funderet og sker ud fra saglige og objektive kriterier.

Finansiering

Satspuljen udgør i dag samlet set 14,8 mia. kr. De nuværende projekter i satspuljen er allerede finansieret ved satsregulering af overførslerne siden 1993. At overføre de allerede finansierede og udmøntede satspuljeprojekter til finansloven vil derfor ikke kræve ny finansiering. Forslaget om oprettelse af den nye sociale udviklings- og innovationspulje vil imidlertid kræve ny finansiering. Forslagets omkostninger skønnes at være 550 mio. kr. årligt. Det er Enhedslistens holdning, at der er penge nok i dansk økonomi til en mere retfærdig finansiering af udviklingen af sociale indsatser. Den endelige finansiering er naturligvis til forhandling blandt Folketingets partier, men forslagsstillerne peger eksempelvis på genindførelse af sodavandsafgiften som en mu-

lig finansieringskilde, der vil give ca. 600 mio. kr. årligt i indtægter (folketingsåret 2016-17, Skatteudvalget, alm. del, spørgsmål 188). Fremover vil størrelsen af den sociale udviklings- og innovationspulje kunne ændres efter behov som en del af finanslovsforhandlingerne.

Enhedslisten fremsatte i 2008 et beslutningsforslag med tilsvarende hovedindhold. Der henvises til beslutningsfor-

slag nr. B 76 (om afskaffelse af satspuljen), folketingsåret 2007-08, 2. samling (Folketingstidende 2007-08, 2. samling, tillæg A, side 5078 og 5076, og tillæg F, side 5269).

Skriftlig fremsættelse

Jesper Kiel (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af satspuljen og oprettelse af en social udviklings- og innovationspulje.

(Beslutningsforslag nr. B 66)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.